

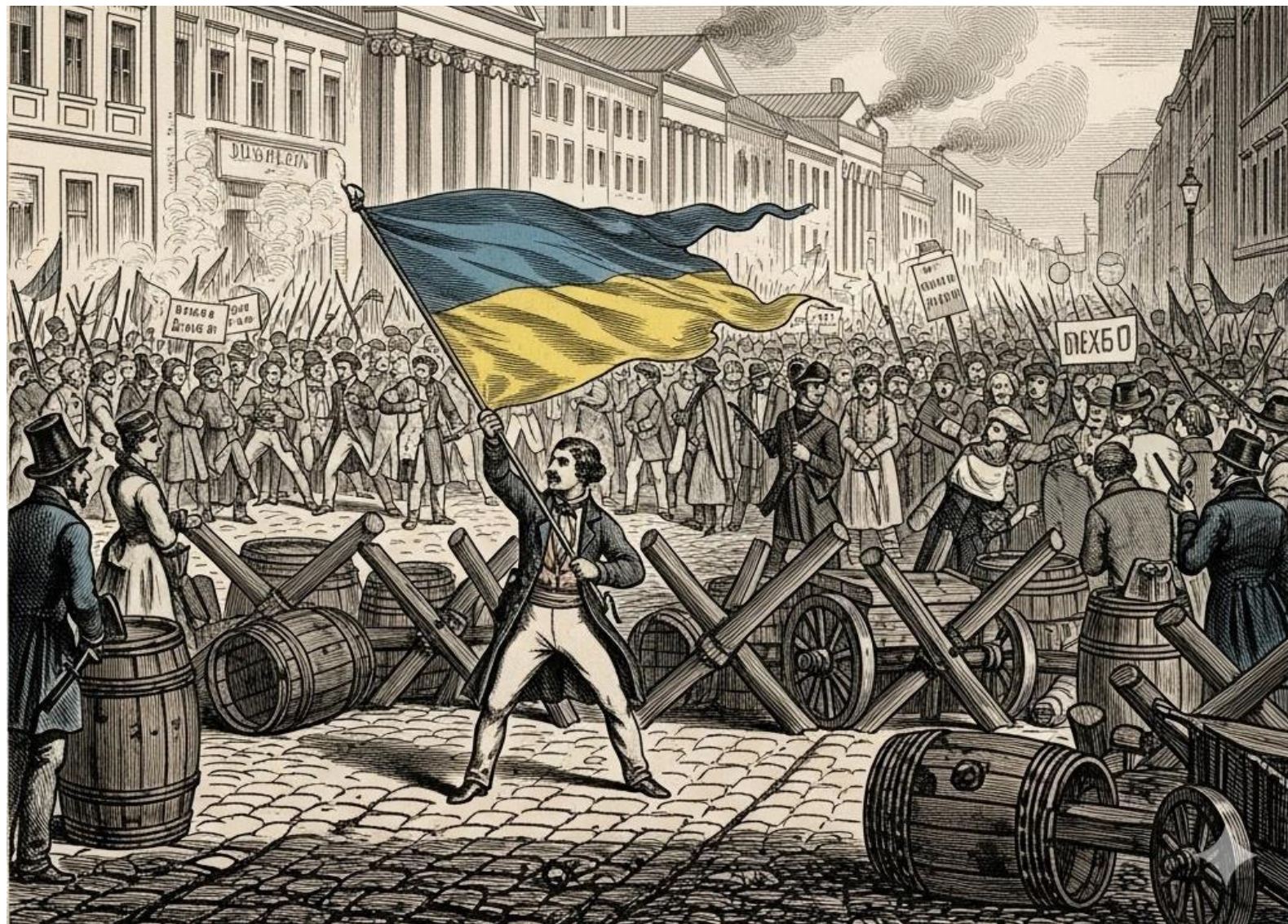
Зоря Галицька

- Підготувала: Олександра ЧЕРЕМЕНЦЕВА
- студентка 1 курсу педагогічного відділення спеціальності «Журналістика» Відокремленого структурного підрозділу «Івано-Франківський фаховий коледж Карпатського національного університету імені Василя Стефаника»
- Науковий керівник: Світлана Олександрівна КАПУЩАК, викладач вищої категорії, старший викладач

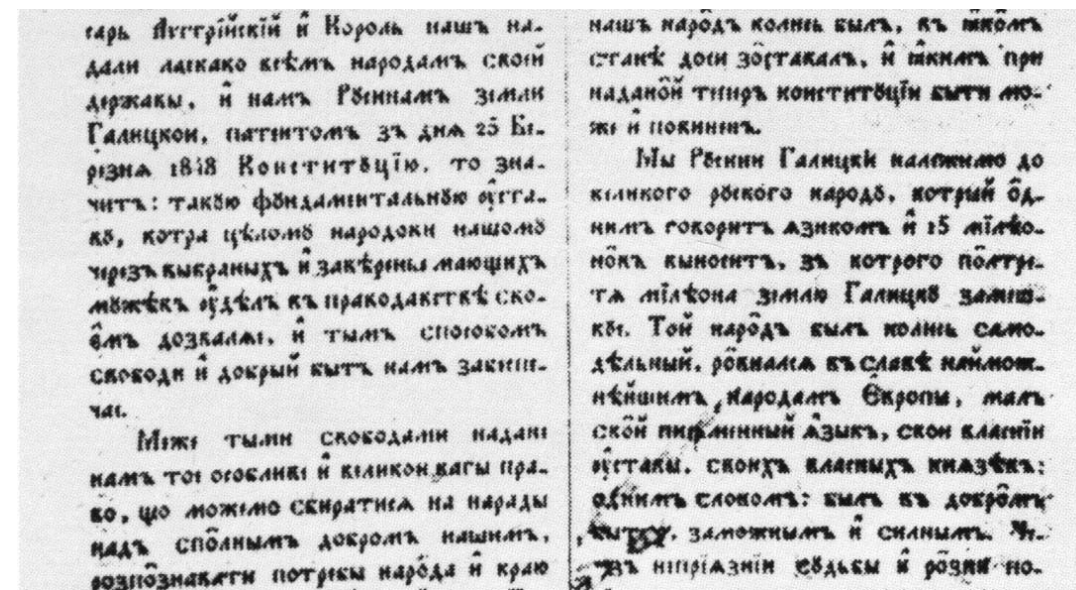
Контекст 1848 року — «Весна народів» Історичний вибух.

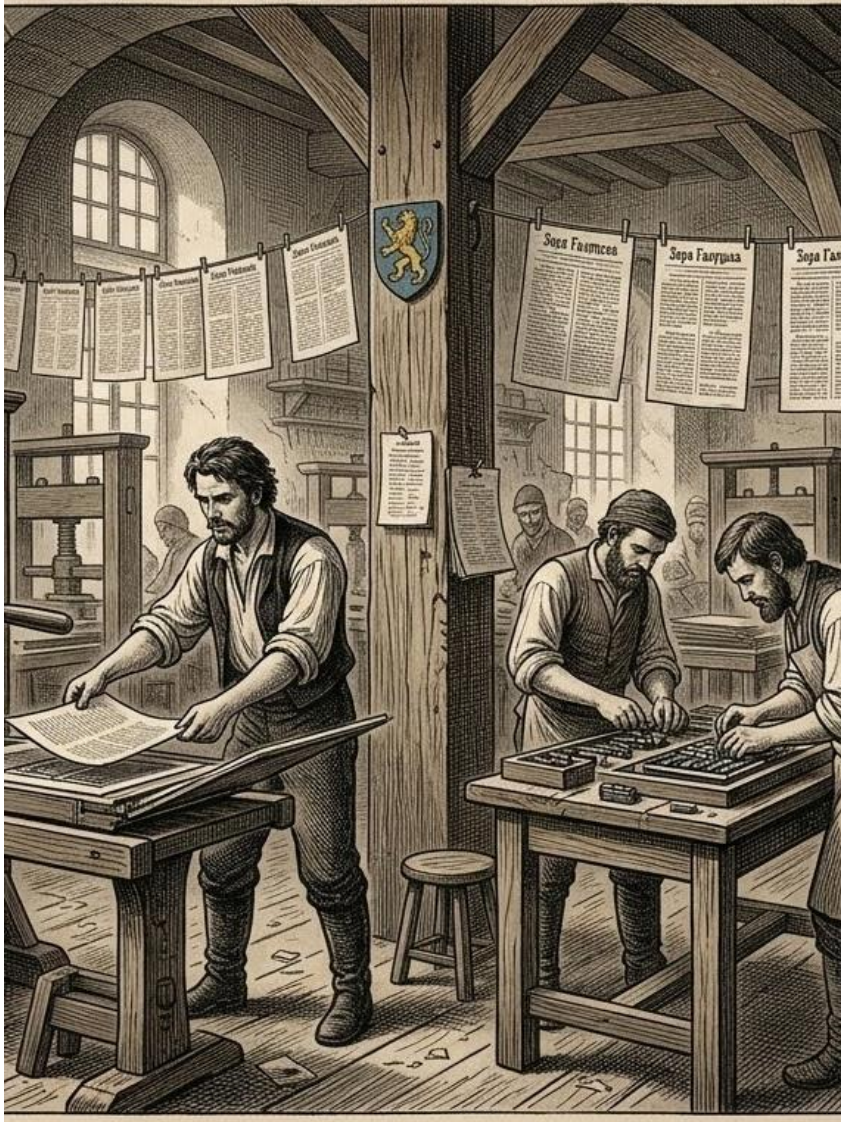
До 1848 року в Австрійській імперії панувала сувора цензура. Революція принесла свободу друку. «Зоря Галицька» стала першим медіа-майданчиком, де українці змогли відкрито заявити про свої національні вимоги до імператора.

Народження легенди (15 травня 1848)

- Перший номер першого українського часопису.
- Видання за кошти Головної Руської Ради.
- Старт нової ери — періодичної преси в Галичині.
- У понеділок, **15 травня 1848 року**, львів'яни вперше тримали в руках газету, написану їхньою мовою. «Зоря Галицька» спочатку виходила як тижневик (щопонеділка), а її наклад на той час був значним — близько **1500 примірників**. Це був орган першої української політичної організації, що робило газету офіційним голосом усього народу перед урядом
- **Цікавий факт:** Першим редактором став **Антін Павенцький**. Він прагнув, щоб газету читали не лише інтелігенти, а й прості селяни, тому наповнював її максимально корисною та зрозумілою інформацією.рядом.

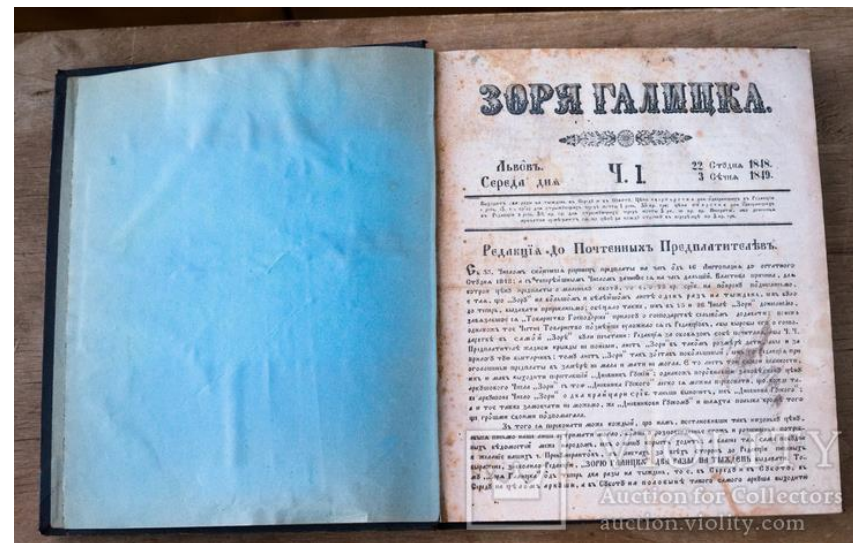
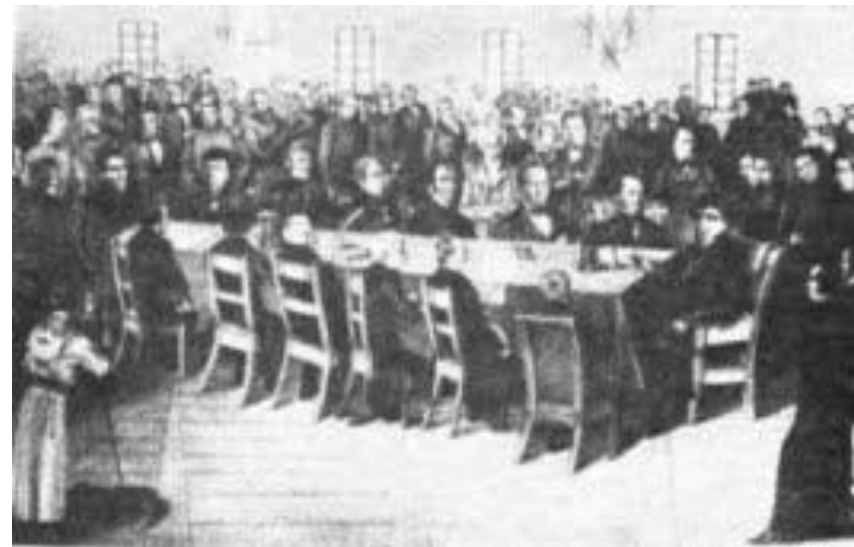

Маніфест національної єдності

- «Ми, Русини Галицькі, належимо до великого руського народу».
- Проголошення єдності з українцями Наддніпрянщини.
- Заклик до розвитку рідної мови та культури.
- У першому ж номері була опублікована відозва (маніфест), яка стала сенсацією. Газета від імені Головної Руської Ради офіційно заявила, що галицькі русини не є окремим племенем чи частиною польської нації, а є частиною величезного 15-мільйонного українського народу, що живе від Карпат до Дону

Мовна лабораторія: Від «язичія» до народної мови

- Пошук літературного стандарту.
- Проблема «язичія» (суміші церковнослов'янської, російської та місцевих говірок).
- Боротьба за живу народну мову на сторінках часопису.
- На початку видання газета писала важкою мовою, яку називали «язичієм». Однак під впливом читачів та молодих авторів (наприклад, Івана Гушалевича) мова ставала все ближчою до розмовної української. Саме «Зоря Галицька» стала полем бою між прихильниками старовини та прогресивними діячами, які хотіли, щоб газету розумів кожен селянин.

Н. Н. Устмановичъ.

Безымянный

Л. М. Цыбыкъ.

О скорникахъ русско-народныхъ пѣсень

Е. Цыбыкова.

Прощанье съ братомъ

И. Шараневичъ.

Стародавній Галичъ

В. М. Шашкевичъ.

Думка

До звѣздки мого роду

Плачки

П. Ясиницкій.

Гостоганіе Церкви Христовой на Руси за владѣніа Клад

В. Равноапостольного

Значення та історичний фінал (1857)

- 9 років безперервної праці (1848–1857).
- Школа для майбутніх поколінь журналістів.
- Причини закриття: цензура та внутрішні розбіжності.
- Газета проіснувала майже десятиліття — неймовірний термін для того часу. Вона закрилася через комплекс причин: посилення австрійської реакції після революції, фінансові труднощі та конфлікти всередині редакції щодо мовного питання (схильність до москвофільства в останні роки). Проте «Зоря» встигла виконати головне — вона навчила українців Галичини читати свою пресу.
- **Спадщина:** Без досвіду «Зорі Галицької» не було б таких впливових видань, як «Діло» чи «Літературно-науковий вісник». Вона стала фундаментом, на якому виросла вся сучасна українська журналістика.